

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15001471	CEIP Praia Xardín	Boiro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Descubrimiento e exploración da contorna	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	6
4.2. Materiais e recursos didácticos	7
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	7
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	7
6. Medidas de atención á diversidade	8
7.1. Concreción dos elementos transversais	8
7.2. Actividades complementarias	8
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	9
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	10
9. Outros apartados	10

1. Introducción

Esta programación está realizada para poñer en práctica cun grupo de 18 alumnos e alumnas de 4º de Educación Infantil, que polo tanto contan con 3 anos de idade, partindo das súas características evolutivas atendo ao distintos ámbitos do desenvolvemento (motor, afectivo, físico, cognitivo, emocional e social) e individuais, así como das súas necesidades e intereses, respectando a súa diversidade e fomentando valores como o respecto e a igualdade entre homes e mulleres.

O centro no que se levará a cabo é no CEIP Praia Xardín, situado en Boiro, ao que acoden nenos tanto de zonas rurais do concello como da zona urbana. Boiro sitúase no suroeste da provincia de A Coruña, no marxe norte da Ría de Arousa. O nivel socioeconómico é medio-baixo. O centro imparte xornada continua de 9:30 h. a 14:30 h e conta con servizos complementarios de comedor e transporte escolar. O horario de atención ás familias é o martes de 16:00 á 17:00 h e as reunións docentes de 17:00 a 19:00 horas.

A través da área de descubrimento e exploración da contorna buscamos que as nenas e nenos identifiquen algúns elementos físicos, sociais, naturais e culturais da súa contorna, potencianco a valoración da súa riqueza e buscando o desenvolvemento de valores como o respecto e o coidado cara o seu medio.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar as características de materiais, obxectos e coleccións e establecer relacións entre eles, mediante a exploración, a manipulación sensorial, o manexo de ferramentas sinxelas e o desenvolvendo das destrezas lóxico-matemática para descubrir e crear unha idea cada vez máis complexa do mundo.								
OBX2 - Desenvolver, de maneira progresiva, os procedementos do método científico e as destrezas do pensamento computacional, a través de procesos de observación e manipulación de obxectos, para iniciarse na interpretación da contorna e responder de forma creativa ás situacións e aos retos que se presenten.								
OBX3 - Recoñecer elementos e fenómenos da natureza amosando interese polos hábitos que inciden sobre ela para apreciar a importancia do uso sostible, o coidado e a conservación da contorna na vida das persoas.	1		1		1			
OBX4 - Identificar as características e funcións dos grupos e organizacións da comunidade, apreciando algúns elementos significativos propios da cultura galega como base para a construción da identidade social desde o coñecemento e a valoración das particularidades do mundo circundante.	1			1	1	1		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	COMEZAMOS!	A través deste proxecto comezamos a coñecer e adaptarnos aos ritmos e rutinas do colexio, así como ás súas normas. Tamén coñeceremos aos compañeiros e compañeiras e comezaremos a identificar as principais partes do corpo así como as emocións e as súas formas de expresión e comunicación	140	X	X	X
2	Pensando en verde	Neste proxecto traballaremos o tema ambiental prestando atención a contaminación, o bo uso da auga, a reciclaxe, etc..	140	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	COMEZAMOS!	140

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Establece distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	TI
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Expon hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Mostra unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Descubre e recoñece os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Identifica o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Descubri as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Habilidades do pensamento computacional. - Experimentación de accións cos elementos naturais: auga, terra, aire. Características e comportamento (peso, capacidade, volume, mesturas ou transvasamentos). - Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais. - A familia e os distintos modelos familiares. A súa estrutura e os seus membros. - O barrio e o concello: servizos, características e funcións.

UD	Título da UD	Duración
2	Pensando en verde	140

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Establece distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Recoñece na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Expón hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	TI
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Mostra unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Descubre e recoñece os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Identifica o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Descubre as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Habilidades do pensamento computacional. - Experimentación de accións cos elementos naturais: auga, terra, aire. Características e comportamento (peso, capacidade, volume, mesturas ou transvasamentos). - Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais. - A familia e os distintos modelos familiares. A súa estrutura e os seus membros. - O barrio e o concello: servizos, características e funcións.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Con respecto á metoloxía empregaremos un enfoque globalizador que permita interrelacionar contidos das distintas áreas para unha adecuada adquisición das competencias clave e buscando acadar os obxectivos da etapa, primando a educación en valores e o respecto da diversidade de todo o alumnado, respectando os seus ritmos e características individuais e adaptándose a elas.

Respectarei o seu proceso de adaptación á escola prestando atención ás súas necesidades e introducindo de forma progresiva as rutinas e normas da aula potenciando a súa expresión e comunicación, fomentando a educación emocional fundamental nesta etapa educativa, Así mesmo terei en conta os seus intereses, aproximándoos ao seu contorno e iniciándose no uso das distintas linguaxes de foma lúdica, posto que o xogo é a principal actividade da infancia. Tamén nos iniciaremos no uso das dúas linguas cooficiais potenciando o respecto e valoración das mesmas.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos

Recursos materiais: Empregaremos ao longo do curso distintos tipos de materiais, tanto materiais didácticos como curriculares (libros, contos, guías didácticas,...), así como material funxible (folios, cores, pegamento, xornais, papeis de diverso tipo, cartolinas, temperas, pinceis, esponxas,...) e non funxible (como materiais relacionados coas TIC como ordenador, proxector, mesa de luz,...). Potenciaremos o uso de material de refugallo explorando as súas posibilidades de acción e facendo fincapé na importancia da reciclaxe.

Recursos persoais: as nenas e nenas recibirán docencia por parte da mestra titora, mestra de apoio á Educación Infantil, mestre especialista en Pedagogía Terapéutica e mestre especialista en Audición e Linguaxe, así como, do mestre especialista en educación musical, mestre especialista en lingua estranxeira (inglés) e da mestra de relixión os que así o solicitaron.

Recursos organizativos: organizaremos os tempos baixo presupostos de flexibilidade tendo en conta as necesidades dos nenos e nenas, respectando os nenos e nenas e as sesión impartidas polo profesorado especialista. Con respecto ao espazo organiciei a aula en distintos recunchos así como un lugar de traballo por equipos e de actividades en gran grupo potenciando o respecto pola diversidade e alternando tempos de rutinas, xogo e actividade en función das características do meu grupo de alumnos/as

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para a realización da avaliación inicial usarei como principal técnica a observación directa e sistemática tanto durante o período de adaptación como nas semanas posteriores observando o desenvolvemento do alumnado así como o seu avance ao longo dos primeiros días atendendo ao seu desenvolvemento en función da súa idade, autonomía, linguaxe e relación social entre outras.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

A avaliación será global, continua e formativa, centrándome no proceso e non no resultado, valorando os progresos ao longo do curso, co fin de que as nenas e nenos progresen de forma gradual nos distintos ámbitos do desenvolvemento, valorando o erro como medio de aprendizaxe e respectando a súa diversidade.

Criterios de recuperación:

Levaremos a cabo actividades de reforzo e ampliación adaptadas ao alumnado e as súas necesidades.

6. Medidas de atención á diversidade

Á hora de elaborar a programación tiven en conta a diversidade de todo o alumnado adaptándoa as súas características individuais, ritmos, intereses e necesidades e potenciando o respecto pola mesma. Así mesmo, traballo de forma coordinado co persoal que forma parte do Departamento de Orientación (orientadora e profesorado especialista en PT e AL) co fin de favorecer o desenvolvemento integral de todo o alumnado atendendo ás súas características e necesidades individuais.

Tendo isto en conta, co fin de dar unha resposta axeitada ás necesidades de todo o meu alumnado poñerei en práctica medidas ordinarias e de ser o caso as medidas extraordinarias necesarias.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2
ET.1 - Descubrimiento do entorno, dos seres vivos que nel conviven, as características físicas e sociais do medio no que viven.	X	
ET.2 - Autonomía persoal e imaxe positiva de si mesmo, igualitaria e libre de estereotipos.	X	X
ET.3 - Promoción e educación para a saúde.	X	
ET.4 - Pautas elementais de convivencia.	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Conmemoración Constitución Española e Estatuto de Galicia	Actividade en asemblea	X		
Día de Rosalía de Castro	Actividade Artística		X	
Día internacional dereitos do consumidor	Actividade de investigación		X	
Día das artes galegas	Actividade artística			X
Semana das letras galegas	Actividade artística			X
Día mundial do medio ambiente	Actividade de concienciación			X
Samaín	Actividade plástica para construír o túnel do terror	X		

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Magosto	Actividade artística e tradicional	X		
Romería (letras galegas)	Actividade artística relacionada coas tradicións da contorna			X
Entroido	Elaboración de disfraces e desfile		X	
Nadal	O noso Luar	X		

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
1-Comunicación e Coordinación
Metodoloxía empregada
2- Programación
Clima de traballo na aula
3- Métodos organizativos e recursos.

Descrición:

- 1- A coordinación entre os docentes foi a correcta.
- 1- O persoal docente colabora e participa.
- 1- A relación co equipo docente é fluída.
- 1- A persoa docente establece canles de comunicación coa familia.
- 1- As familias asisten as titorías.
- 2- Os obxectivos responden a consecución das capacidades.
- 2- Os contidos eran os correctos.
- 2- As actividades eran significativas.
- 2- As actividades dan resposta os casos de diversidade.
- 2- Os instrumentos de avaliación resultaron axeitados.
- 2- As técnicas de avaliación foron suficientes.
- 3- O clima de aula é acolledor, afectuoso e seguro.
- 3- Inclúense recursos variados e polivalentes.
- 3- O alumnado pode acceder o material.
- 3- A organización do espazo é a axeitada.
- 3- As actividades responden a un enfoque globalizador.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O proceso de avaliación será realizado durante o proceso e ao final do mesmo. Recollido todo nos diarios de aula e nas reunións co resto de docentes onde se establecerán as propostas de mellora e erros atopados.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15001471	CEIP Praia Xardín	Boiro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Crecedemento en harmonía	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	7
4.2. Materiais e recursos didácticos	7
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	8
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	8
6. Medidas de atención á diversidade	8
7.1. Concreción dos elementos transversais	8
7.2. Actividades complementarias	9
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	9
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	10
9. Outros apartados	10

1. Introducción

Esta programación está realizada para poñer en práctica cun grupo de 18 alumnos e alumnas de 4º de Educación Infantil, que polo tanto contan con 3 anos de idade, partindo das súas características evolutivas atendo ao distintos ámbitos do desenvolvemento (motor, afectivo, físico, cognitivo, emocional e social) e individuais, así como das súas necesidades e intereses, respectando a súa diversidade e fomentando valores como o respecto e a igualdade entre homes e mulleres.

O centro no que se levará a cabo é no CEIP Praia Xardín, situado en Boiro, ao que acoden nenos tanto de zonas rurais do concello como da zona urbana. Boiro sitúase no suroeste da provincia de A Coruña, no marxe norte da Ría de Arousa. O nivel socioeconómico é medio-baixo. O centro imparte xornada continua de 9:30 h. a 14:30 h e conta con servizos complementarios de comedor e transporte escolar. O horario de atención ás familias é o martes de 16:00 á 17:00 h e as reunións docentes de 17:00 a 19:00 horas.

Por medio da área de Creceemento en Harmonía buscamos que as nenas e nenos vaia coñecendo progresivamente a súa dimensión persoal e social, progresando no coñecemento do seu corpo e no desenvolvemento psicomotor, descubrindo as súas posibilidades e limitación a través de actividades e xogos tanto individuais como en gran grupo, e, polo tanto adquirindo unha maior autonomía e conformando a súa propia identidade de forma positiva e rea.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Progresar no coñecemento e no control do seu corpo e na adquisición de distintas estratexias, adecuando as súas accións á realidade da contorna dunha maneira segura para construír unha autoimaxe axustada e positiva.	1				1			
OBX2 - Recoñecer, manifestar e regular progresivamente as súas emocións expresando necesidades e sentimentos para lograr o benestar emocional e a seguridade afectiva	1							
OBX3 - Adoptar modelos, normas e hábitos, desenvolvendo a confianza nas súas posibilidades e sentimentos de logro para promover un estilo de vida saudable e ecosocialmente responsable								
OBX4 - Establecer interaccións sociais en condicións de igualdade, valorando a importancia da amizade, do respecto e da empatía para construír a súa propia identidade baseada en valores democráticos e de respecto aos dereitos humanos	1				1			

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Comezamos	A través deste proxecto comezamos a coñecer e adaptarnos aos ritmos e rutinas do colexio, así como ás súas normas. Tamén coñeceremos aos compañeiros e compañeiras e comezaremos a identificar as principais partes do corpo así como as emocións e as súas formas de expresión e comunicación.	140	X	X	X
2	Pensando en verde	Neste proxecto traballaremos o tema ambiental prestando atención a contaminación, o bo uso da auga, a reciclaxe, etc..	140	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Comezamos	140

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Progresa no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	TI
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Construe unha imaxe positiva propia e acepta a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Identifica e manifesta os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	
CA4.2 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respecta a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Adquisición das nocións básicas de orientación e coordinación de movementos ¿control progresivo da coordinación, ton, equilibrio e desprazamentos¿ co fin de adquirir autonomía na realización das tarefas. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene. - Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas. - Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
2	Pensando en verde	140

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Progresa no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	TI
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Construe unha imaxe positiva propia e acepta a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Identifica e manifesta os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	
CA4.2 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respecta a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas.
- Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá.
- Adquisición das nocións básicas de orientación e coordinación de movementos ¿control progresivo da coordinación, ton, equilibrio e desprazamentos¿ co fin de adquirir autonomía na realización das tarefas.
- Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións.
- Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas.
- Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas.
- Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias.
- Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene.
- Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade.
- A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.
- Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Con respecto á metoloxía empregaremos un enfoque globalizador que permita interrelacionar contidos das distintas áreas para unha adecuada adquisición das competencias clave e buscando acadar os obxectivos da etapa, primando a educación en valores e o respecto da diversidade de todo o alumnado, respectando os seus ritmos e características individuais e e adaptándome a elas.

Respectarei o seu proceso de adaptación á escola prestando atención ás súas necesidades e introducindo de forma progresiva as rutinas e normas da aula potenciando a súa expresión e comunicación, fomentando a educación emocional fundamental nesta etapa educativa. Así mesmo terei en conta os seus intereses, aproximándoos ao seu contorno e iniciándose no uso das distintas linguaxes de foma lúdica, posto que o xogo é a principal actividade da infancia. Tamén nos iniciaremos no uso das dúas linguas cooficiais potenciando o respecto e valoración das mesmas.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos

Recursos materiais:Empregaremos ao longo do curso distintos tipos de materiais, tanto materiais didácticos como curriculares (libros, contos, guías didácticas,...), así como material funxible (folios, cores, pegamento, xornais, papeis de diverso tipo, cartolinas, temperas, pinceis, esponxas,...) e non funxible (como materiais relacionados coas TIC

como ordenador, proxector, mesa de luz,...). Potenciaremos o uso de material de refugallo explorando as súas posibilidades de acción e facendo fincapé na importancia da reciclaxe.

Recursos persoais: as nenas e nenos recibirán docencia por parte da mestra titora, mestra de apoio á Educación Infantil, mestre especialista en Pedagogía Terapéutica e mestre especialista en Audición e Linguaxe, así como, do mestre especialista en educación musical, mestre especialista en lingua estranxeira (inglés) e da mestra de relixión os que así o solicitaron.

Recursos organizativos: organizaremos os tempos baixo presupostos de flexibilidade tendo en conta as necesidades dos nenos e nenas, tendo en contas as sesión impartidas polo profesorado especialisat e o tempo de recreo. Con respecto ao espazo organicei a aula en distintos recunchos (da calma, da imaxinación, dos artistas, da investigación e da construción) así como un lugar de traballo por equipos, e de actividades en gran grupo como zona da asemblea, potenciando o respecto pola diversidade e alternando tempos de rutinas, xogo e actividade en función das características do meu grupo de alumnos/as

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para a realización da avaliación inicial usarei como principal técnica a observación directa e sistemática tanto durante o período de adaptación como nas semanas posteriores observando o desenvolvemento do alumnado así como, o seu avance ao longo dos primeiros días atendendo ao seu desenvolvemento en función da súa idade, autonomía, linguaxe e relación social entre outras.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

A avaliación será global, continua e formativa centrándome no proceso e non no resultado, valorando os progresos ao longo do curso, co fin de que as nenas e nenos progresen de forma gradual nos distintos ámbitos do desenvolvemento, valorando o erro como medio de aprendizaxe e respectando a súa diversidade.

Criterios de recuperación:

Levaremos a cabo actividades de reforzo e ampliación adaptadas ao alumnado e as súas necesidades.

6. Medidas de atención á diversidade

Á hora de elaborar a programación tiven en conta a diversidade de todo o alumnado adaptándoa as súas características individuais, ritmos, intereses e necesidades e potenciando o respecto pola mesma. Así mesmo, traballo de forma coordinado co persoal que forma parte do Departamento de Orientación (orientadora e profesorado especialista en PT e AL) co fin de favorecer o desenvolvemento integral de todo o alumnado atendendo ás súas características e necesidades individuais.

Tendo isto en conta, co fin de dar unha resposta axeitada ás necesidades de todo o meu alumnado poñerei en práctica medidas ordinarias e de ser o caso as medidas extraordinarias necesarias.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2
ET.1 - Descubrimiento do entorno, dos seres vivos que nel conviven, as características físicas e sociais do medio no que viven.	X	
ET.2 - Autonomía persoal e imaxe positiva de si mesmo, igualitaria e libre de estereotipos.	X	X
ET.3 - Promoción e educación para a saúde.	X	
ET.4 - Pautas elementais de convivencia.	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Día universal da Infancia	Actividade plástica.	X		
Día internacional contra a violencia de xénero	Actividade de reflexión	X		
Día internacional das persoas con discapacidade	Conto para reflexionar sobre o respecto pola diversidade	X		
Día da declaración universal dos dereitos humanos	Asemblea	X		
Día internacional da educación	Actividade expresión oral		X	
Día escolar da non violencia e a paz	Actividade plástica		X	
Día internacional da muller	Asamblea para analizar cancións		X	
Día Mundial da saúde	Asemblea			X
Día internacional contra o acoso escolar	Conto			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
1-Comunicación e Coordinación

Metodoloxía empregada
2- Programación
Clima de traballo na aula
3- Métodos organizativos e recursos.

Descrición:

- 1- A coordinación entre os docentes foi a correcta.
- 1- O persoal docente colabora e participa.
- 1- A relación co equipo docente é fluída.
- 1- A persoa docente establece canles de comunicación coa familia.
- 1- As familias asisten as titorías.
- 2- Os obxectivos responden a consecución das capacidades.
- 2- Os contidos eran os correctos.
- 2- As actividades eran significativas.
- 2- As actividades dan resposta os casos de diversidade.
- 2- Os instrumentos de avaliación resultaron axeitados.
- 2- As técnicas de avaliación foron suficientes.
- 3- O clima de aula é acolledor, afectuoso e seguro.
- 3- Inclúense recursos variados e polivalentes.
- 3- O alumnado pode acceder o material.
- 3- A organización do espazo é a axeitada.
- 3- As actividades responden a un enfoque globalizador.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Como ben se sinala na Orde do 25 de xuño de 2009 pola que se regula a implantación, desenvolvemento e avaliación na EI, nesta etapa educativa non só avaliaremos ao alumnado, senón tamén a nosa práctica docente atendendo a distintos ámbitos como é a organización da aula, a distribución do tempo, a realización da actividades máis relaxadas e outras de máis movemento, a planificación tendo en conta os intereses, necesidades e nivel de desenvolvemento do alumnado, o fomento das súas diversas intelixencias como ben diría Gardner (1993), o desenvolvemento da intelixencia emocional e as diferentes formas de expresión,... Para isto elaboro un diario de aula no que vou recollendo o que vou observando ao longo da xornada, o cal me axudará tanto para avaliar ó alumnado como a miña propia práctica docente, xa que nel recollerei anotacións con respecto ós puntos sinalados con anterioridade, o cal me axudará tamén a mellorar buscando favorecer o desenvolvemento de todo o meu alumnado.

O proceso de avaliación será realizado durante o proceso e ao final do mesmo. Recollido todo nos diarios de aula e nas reunións co resto de docentes onde se establecerán as propostas de mellora e erros atopados.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15001471	CEIP Praia Xardín	Boiro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Comunicación e representación da realidade	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	8
4.2. Materiais e recursos didácticos	8
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	9
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	9
6. Medidas de atención á diversidade	9
7.1. Concreción dos elementos transversais	9
7.2. Actividades complementarias	10
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	10
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	11
9. Outros apartados	11

1. Introducción

Esta programación está realizada para poñer en práctica cun grupo de 18 alumnos e alumnas de 4º de Educación Infantil, que polo tanto contan con 3 anos de idade, partindo das súas características evolutivas atendo ao distintos ámbitos do desenvolvemento (motor, afectivo, físico, cognitivo, emocional e social) e individuais, así como das súas necesidades e intereses, respectando a súa diversidade e fomentando valores como o respecto e a igualdade entre homes e mulleres.

O centro no que se levará a cabo é no CEIP Praia Xardín, situado en Boiro, ao que acoden nenos tanto de zonas rurais do concello como da zona urbana. Boiro sitúase no suroeste da provincia de A Coruña, no marxe norte da Ría de Arousa. O nivel socioeconómico é medio-baixo. O centro imparte xornada continua de 9:30 h. a 14:30 h e conta con servizos complementarios de comedor e transporte escolar. O horario de atención ás familias é o martes de 16:00 á 17:00 h e as reunións docentes de 17:00 a 19:00 horas.

A través da área de Comunicación e Representación da Realidade pretendo promover nas nenas e nenos as capacidades que lles permitan comunicarse e interpretar a realidade a través de diferentes linguaxes e formas de expresión como medio para construír a súa realidade e relacionarse cos demais.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Manifestar interese por interactuar en situacións cotiás a través da exploración e do uso do seu repertorio comunicativo para expresar as súas necesidades e intencións e para responder ás esixencias da contorna.	1				1	1		
OBX2 - Interpretar e comprender mensaxes e representacións apoiándose en coñecementos e recursos da súa propia experiencia para responder ás demandas da contorna e construír novas aprendizaxes.	1			1				
OBX3 - Producir mensaxes de maneira eficaz, persoal e creativa utilizando diferentes linguaxes, descubriendo os códigos de cada unha delas e explorando as súas posibilidades expresivas para responder a diferentes necesidades comunicativas.								
OBX4 - Participar por iniciativa propia en actividades relacionadas con textos escritos, mostrando interese e curiosidade por comprender a súa funcionalidade e algunhas das súas características.								
OBX5 - Valorar a diversidade lingüística e dialectal presente na súa contorna, así como outras manifestacións culturais, para enriquecer as súas estratexias comunicativas e a súa bagaxe cultural.	1							1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Comezamos!	A través deste proxecto comezamos a coñecer e adaptarnos aos ritmos e rutinas do colexio, así como ás súas normas. Tamén coñeceremos aos compañeiros e compañeiras e comezaremos a identificar as principais partes do corpo así como as emocións e as súas formas de expresión e comunicación.	140	X	X	X
2	Pensando en verde	Neste proxecto traballaremos o tema ambiental prestando atención a contaminación, o bo uso da auga, a reciclaxe, etc..	140	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Comezamos!	140

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresase por medio dalgunha linguaxe as súas emocións e opinións	TI
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Axusta o seu repertorio comunicativo as propostas.	
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Emprega vocabulario das linguas cooficiais.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Usa as principais expresións de educación nas relacións sociais.	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Mostra interese por participar nas situacións comunicativas en lingua estranxeira.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe oral nas interaccións cos demais.	
CA4.3 - Desenvolver as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	Ten habilidades grafomotrices con control.	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Emprega a biblioteca como fonte de recursos.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gustos, preferencias, opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibe e identifica diversos sons	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Interpreta propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	
CA6.4 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de diferentes manifestacións artísticas.	
CA7.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Axusta harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	
CA8.4 - Interpretar corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e oral) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	Interpreta corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes e indaga nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	
CA9.4 - Coñecer e aplicar as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas: tempos de utilización, contextos e momentos de uso, tipo de aplicacións, contidos axeitados.	Coñece e aplicar as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - A lingua galega como parte da identidade da nosa comunidade autónoma. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora. - Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo. - Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiáns da súa contorna e dos instrumentos. - Utilización de sons para a interpretación e a creación musical. - Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas. - Planificación da acción en producións plásticas. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Respecto cara ás producións alleas. - Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
2	Pensando en verde	140

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresase por medio dalgunha linguaxe as súas emocións e opinións	TI
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Axusta o seu repertorio comunicativo as propostas.	
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Emprega vocabulario das linguas cooficiais.	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	Usa as principais expresións de educación nas relacións sociais.	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Presta atención ás opinións dos compañeiros/as.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Utiliza a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	
CA4.3 - Desenvolver as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	Desenvolve as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Emprega a biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibe, identifica e discriminar sons.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Interpreta propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	
CA6.4 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	
CA7.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresa emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Valora as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Axusta harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	
CA8.4 - Interpretar corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e oral) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	Interpreta corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes e indaga nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	
CA9.4 - Coñecer e aplicar as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas: tempos de utilización, contextos e momentos de uso, tipo de aplicacións, contidos axeitados.	Coñece e aplica as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas: tempos de utilización, contextos e momentos de uso, tipo de aplicacións, contidos axeitados.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - A lingua galega como parte da identidade da nosa comunidade autónoma. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero.

Contidos

- Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.
- escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo.
- Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiáns da súa contorna e dos instrumentos.
- Utilización de sons para a interpretación e a creación musical.
- Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas.
- Planificación da acción en producións plásticas.
- Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais.
- Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Con respecto á metoloxía empregaremos un enfoque globalizador que permita interrelacionar contidos das distintas áreas para unha adecuada adquisición das competencias clave e buscando acadar os obxectivos da etapa, primando a educación en valores e o respecto da diversidade de todo o alumnado, respectando os seus ritmos e características individuais e e adaptándome a elas.

Respectarei o seu proceso de adaptación á escola prestando atención ás súas necesidades e introducindo de forma progresiva as rutinas e normas da aula potenciando a súa expresión e comunicación, fomentando a educación emocional fundamental nesta etapa educativa, Así mesmo terei en conta os seus intereses, aproximándoos ao seu contorno e iniciándose no uso das distintas linguaxes de foma lúdica, posto que o xogo é a principal actividade da infancia. Tamén nos iniciaremos no uso das dúas linguas cooficiais potenciando o respecto e valoración das mesmas.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos

Recursos materiais: Empregaremos ao longo do curso distintos tipos de materiais, tanto materiais didácticos como curriculares (libros, contos, guías didácticas,...), así como material funxible (folios, cores, pegamento, xornais, papeis de diverso tipo, cartolinas, temperas, pinceis, esponxas,...) e non funxible (como materiais relacionados coas TIC como ordenador, proxector, mesa de luz,...). Potenciaremos o uso de material de refugallo explorando as súas posibilidades de acción e facendo fincapé na importancia da reciclaxe.

Recursos persoais: as nenas e nenas recibirán docencia por parte da mestra titora, mestra de apoio á Educación Infantil, mestre especialista en Pedagogía Terapéutica e mestre especialista en Audición e Linguaxe, así como, do mestre especialista en educación musical, mestre especialista en lingua estranxeira (inglés) e da mestra de relixión

os que así o solicitaron.

Recursos organizativos: organizaremos os tempos baixo presupostos de flexibilidade tendo en conta as necesidades dos nenos e nenas, tendo en contas as sesión impartidas polo profesorado especialisat e o tempo de recreo. Con respecto ao espazo organicei a aula en distintos recunchos (da calma, da imaxinación, dos artistas, da investigación e da construción) así como un lugar de traballo por equipos, e de actividades en gran grupo como zona da asemblea, potenciando o respecto pola diversidade e alternando tempos de rutinas, xogo e actividade en función das características do meu grupo de alumnos/as

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para a realización da avaliación inicial usarei como principal técnica a observación directa e sistemática tanto durante o período de adaptación como nas semanas posteriores observando o desenvolvemento do alumnado así como o seu avance ao longo dos primeiros días atendendo ao seu desenvolvemento en función da súa idade, autonomía, linguaxe e relación social entre outras.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

A avaliación será global, continua e formativa, centrándome no proceso e non no resultado, valorando os progresos ao longo do curso, co fin de que vaian progresando de forma gradual nos distintos ámbitos do desenvolvemento e valorando o erro como medio de aprendizaxe.

Criterios de recuperación:

Levaremos a cabo actividades de reforzo e ampliación adaptadas ao alumnado e as súas necesidades.

6. Medidas de atención á diversidade

Á hora de elaborar a programación tiven en conta a diversidade de todo o alumnado adaptándoa as súas características individuais, ritmos, intereses e necesidades e potenciando o respecto pola mesma. Así mesmo, traballo de forma coordinado co persoal que forma parte do Departamento de Orientación (orientadora e profesorado especialista en PT e AL) co fin de favorecer o desenvolvemento integral de todo o alumnado atendendo ás súas características e necesidades individuais.

Tendo isto en conta, co fin de dar unha resposta axeitada ás necesidades de todo o meu alumnado poñerei en práctica medidas ordinarias e de ser o caso as medidas extraordinarioas necesarias.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2
ET.1 - Descubrimiento do entorno, dos seres vivos que nel conviven, as características físicas e sociais do medio no queviven.	X	

	UD 1	UD 2
ET.2 - Autonomía persoal e imaxe positiva de si mesmo, igualitaria e libre de estereotipos.	X	X
ET.3 - Promoción e educación para a saúde.	X	
ET.4 - Pautas elementais de convivencia.	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Semana da prensa	Actividade con xornais.		X	
Semana do Libro	Actividade literaria			X
Día de Europa	Asemblea			X
Semana das letras galegas	Actividade artística			X
Romería (letras galegas)	Actividade artística relacionada coas tradicións da contorna (área 3 e 1)			X
Nadal	O noso Luar			X
Día das Artes galegas	Actividade plástica.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
1- comunicación e coordinación.
Metodoloxía empregada
2- Programación
Clima de traballo na aula
3- Métodos organizativos e recursos.

Descrición:

- 1- A coordinación entre os docentes foi a correcta.
- 1- O persoal docente colabora e participa.
- 1- A relación co equipo docente é fluída.

- 1- A persoa docente establece canles de comunicación coa familia.
- 1- As familias asisten as titorías.
- 2- Os obxectivos responden a consecución das capacidades.
- 2- Os contidos eran os correctos.
- 2- As actividades eran significativas.
- 2- As actividades dan resposta os casos de diversidade.
- 2- Os instrumentos de avaliación resultaron axeitados.
- 2- As técnicas de avaliación foron suficientes.
- 3- O clima de aula é acoledor, afectuoso e seguro.
- 3- Inclúense recursos variados e polivalentes.
- 3- O alumnado pode acceder o material.
- 3- A organización do espazo é a axeitada.
- 3- As actividades responden a un enfoque globalizador.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Como ben se sinala na Orde do 25 de xuño de 2009 pola que se regula a implantación, desenvolvemento e avaliación na EI, nesta etapa educativa non só avaliaremos ao alumnado, senón tamén a nosa práctica docente atendendo a distintos ámbitos como é a organización da aula, a distribución do tempo, a realización da actividades máis relaxadas e outras de máis movemento, a planificación tendo en conta os intereses, necesidades e nivel de desenvolvemento do alumnado, o fomento das súas diversas intelixencias como ben diría Gardner (1993), o desenvolvemento da intelixencia emocional e as diferentes formas de expresión,... Para isto elaboro un diario de aula no que vou recollendo o que vou observando ao longo da xornada, o cal me axudará tanto para avaliar ó alumnado como a miña propia práctica docente, xa que nel recollerei anotacións con respecto ós puntos sinalados con anterioridade, o cal me axudará tamén a mellorar buscando favorecer o desenvolvemento de todo o meu alumnado. O proceso de avaliación será realizado durante o proceso e ao final do mesmo. Recollido todo nos diarios de aula e nas reunións co resto de docentes onde se establecerán as propostas de mellora e erros atopados.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15001471	CEIP Praia Xardín	Boiro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Relixión Católica	4º Inf.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	15
4.2. Materiais e recursos didácticos	17
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	18
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	18
6. Medidas de atención á diversidade	19
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	20
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	21
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	22
9. Outros apartados	22

1. Introducción

Presentamos a Programación da asignatura de Relixión e Moral Católica. Esta Programación constitúe a concreción de todo o traballo a realizar no curso, razón pola que resulta de utilidade á hora de desenvolver o ano escolar e facilitar a súa lectura e comprensión por parte de todos os membros da comunidade educativa.

A Formación Relixiosa e Moral Católica conta con unha larga tradición no sistema educativo español e, respondendo as razóns da institución escolar e aos dereitos recoñecidos pola Constitución española, está garantida polo Acordo suscrito entre o Estado e a Santa Sede sobre Ensinanza e Asuntos Culturais, firmado o 3 de xaneiro de 1979, no que se establecen os principios que fan posible as garantías constitucionais. Coa incorporación da área de Relixión ao currículo de Educación Primaria, a lexislación educativa en España é coherente coa Declaración Universal dos Dereitos Humanos de 1948, que recoñece o dereito a unha educación integral e o dereito das familias a elixir a educación dos fillos.

A área de Relixión Católica, favorece o proceso educativo, contribúe á formación integral e desenvolvemento da personalidade do neno e nena. Contribúe á autonomía personal e ao proxecto vital, con liberdade e responsabilidade, en diálogo coa antropoloxía cristiá. Responde á necesidade de comprender e mellorar nosa tradición cultural, as súas expresións e significado, en contextos plurales e diversos. Complementa a educación en valores humanos e cristiáns que orienta unha identidade personal autónoma, asertiva e a súa inserción nos entornos comunitarios de pertenza. O currículo da ensinanza da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada a idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais da contorna e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase no contexto histórico e social, inclúe parte do acervo cultural e artístico que emana da fe católica e doutras confesións, e posibilita o análise comparado dos contidos en diálogo coa cultura de noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, presentada no currículo, fundamenta e motiva valores e actitudes así como favorece hábitos de comportamento. Preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade no tempo da cada etapa. Non pode existir unha formación integral e, polo tanto, unha educación de calidade, se non se desenvolven tódalas capacidades do ser humano, entre as que se atopa a capacidade transcendente. Esta capacidade básica adquire o seu cumprimento na búsqueda do sentido da vida. Enraizada no máis profundo do ser, o alumno vai descubrindo (tendo en conta os niveis de aprendizaxe propios da cada idade) nos símbolos e signos da contorna, no progreso e humanización da persoa, na linguaxe narrativa da Biblia, nos modelos cristiáns e, particularmente, na persoa de Xesucristo e a súa presenza na comunidade cristiá.

Neste contexto, tomando sempre ao alumno e alumna (coas súas características evolutivas, as súas circunstancias persoais, o seu distinto nivel de aprendizaxe, coas súas diferencias e necesidades) como soporte fundamental intentamos facer unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, axeitada ao alumnado, ás esixencias da materia, ás expresións culturais e ás demandas didácticas do sistema educativo.

Na planificación da programación seguimos:

- Resolución do 21 de xuño de 2022, pola que se publican os currículos das ensinanzas de Relixión Católica correspondentes a Educación Infantil e Educación Primaria.
- Real Decreto 157/2022, 1 de marzo, establece a ordenación e ensinanzas mínimas da Educación Primaria, indica que as ensinanzas de Relixión se incluírán nesta etapa educativa e o currículo será competencia da xerarquía eclesiástica.
- DECRETO 155/2022, 15 de setembro, no que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Teremos en consideración que o currículo orientase a lograr un desenvolvemento integral e harmónico da persoa nos distintos planos -físico, motor, emocional, afectivo, social e cognitivo- e a procurar as aprendizaxes que contribúen e fan posible o devandito desenvolvemento. As finalidades pretendidas na regulación da Educación Infantil están implícitas na ensinanza da Relixión Católica:

1. A finalidade da Educ. Infantil é a de contribuír ao desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual das nenas e dos nenos.
2. Na Educ. Infantil atenderase progresivamente ao desenvolvemento afectivo, ao movemento

e aos hábitos de control corporal, ás manifestacións da comunicación e da linguaxe, ás pautas elementais de convivencia e relación social, así como ao descubrimento das características físicas e sociais do medio. Ademais, facilitarase que nenas e nenos elaboren unha imaxe de si mesmos positiva e equilibrada e adquiren autonomía persoal.

3. Potenciarase a transmisión daqueles valores que favorezan a liberdade persoal, a responsabilidade, a cidadanía democrática, a solidariedade, a tolerancia, o respecto, a xustiza, a prevención de conflitos e a súa resolución pacífica, a non-violencia en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como o desenvolvemento da igualdade de dereitos e oportunidades e o fomento da igualdade entre homes e mulleres.

A ensinanza relixiosa contribúe á formación integral. Na escola desenvólense todas as capacidades inherentes ao ser humano, entre as cales se atopa constitutivamente a capacidade transcendente.

O currículo da opción católica é unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, axeitada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do medio e ás demandas didácticas do sistema educativo.

A área contempla o fenómeno relixioso nas distintas dimensións. A opción confesional católica achega a súa propia visión dende diferentes dimensións:

A dimensión cultural e histórica está presente, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos. Neste senso, a Relixión católica deu froitos na arte, nos sistemas de significación moral, na creación popular e na acción social. Por iso, o currículo ensina a incidencia que o Cristianismo nos seus contidos doutrinais e nas súas formas culturais.

A dimensión humanizadora constitúe un camiño para a personalidade integral; amosando ideas, valores e crenzas que permiten a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores. Trátase de afrontar as grandes preguntas que o alumno se formula e axudalo a atopar as respostas que pode asumir como opción libre e persoal.

A dimensión ético-moral explícita as esixencias morais que supón a mensaxe cristiá: unha determinada maneira de ver a vida, en cuxa base se atopa un concepto de persoa, un núcleo referencial de ideas e de crenzas, e a proposta dunha escala de principios e de valores.

A ensinanza relixiosa pretende acercar ao neno e á nena as claves principais da fe cristiá, axudarlle a descubrir esta experiencia na contorna, a que desenvolva as súas facultades de expresión e se inicie na comunicación con Deus. A iniciación á formación relixiosa e moral fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos, favorece os hábitos de comportamento, contribúe ás destrezas e habilidades. Para isto valemonos dos elementos cristiás presentes na contorna, imáxenes e símbolos, a linguaxe e outros recursos que fan posible unha comprensión da experiencia relixiosa adecuada a esas idades.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir, experimentar e expresar a identidade persoal a través do coñecemento do seu corpo e o desenvolvemento das súas capacidades afectivas e calidades, mediante o achegamento a figuras bíblicas e persoas significativas, para adquirir autonomía nas súas actividades cotiás e hábitos básicos de relación.	1							
OBX2 - Recoñecer, experimentar e apreciar as relacións persoais e coa contorna, desenvolvendo habilidades sociais e actitudes de respecto, a través de escóitaa e comprensión de narracións bíblicas, para promover valores da vida en comunidade e contribuír así á fraternidade humana.				1				

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Observar, aceptar e gozar a diversidade persoal e social descubrindo nas súas contornas próximas situacións nas que poida cooperar no coidado da casa común, desde o recoñecemento dos valores da mensaxe e os feitos de Xesús de Nazaret, para xerar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia.						1		
OBX4 - Explorar e admirar diferentes contornas naturais, sociais, culturais e artísticas gozando das súas manifestacións máis significativas e descubrindo os seus valores cristiáns, para desenvolver creatividade, sensibilidade estética e sentido de pertenza.		1						
OBX5 - Descubrir, manifestar e xerar gusto por cultivar a súa interioridade, explorando pensamentos, emocións, sentimentos e vivencias, admirando diferentes expresións da tradición xudeocristiana e outras tradicións relixiosas, para crecer coa liberdade e seguridade necesarias que posibiliten o desenvolvemento da dimensión espiritual e as bases do propio sistema de valores e crenzas.				1				
OBX6 - Coñecer e apreciar a figura de Xesús de Nazaret e da comunidade eclesial, a través de relatos bíblicos e manifestacións relixiosas da contorna, para recoñecer o específico da tradición cristiá nun contexto social de pluralidade relixiosa.		1						

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Creación	Coidado da Natureza, a Creación como don de Deus	7	X		
2	Advento e Nadal	A espera e a mensaxe do Nadal	8	X		
3	As familias	As distintas familias, a Sagrada Familia	7		X	
4	A Pascua	A gran festa dos cristiáns	5		X	
5	As festas	As festas cristiás: o Domingo	8			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A Creación	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ordena de xeito autónomo a súa mesa e material	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Sinala nunhas ilustracións hábitos cristiáns	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Identifica algunha das súas capacidades	
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Escoita atentamente cando fala a mestra	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Debuxa esceas de respecto	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubrindo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Identifica algunhas emocións boas para a convivencia	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Identifica tres accións de servizo e axuda na aula	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Coñece algúns dos valores do Xesús Neno	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais.

Contidos

- Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados.
- Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores.
- Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira.
- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comuñón.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.
- Admiración e coidado da natureza como creación de Deus e casa común.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
2	Advento e Nadal	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ten autonomía á hora de coller o seu material	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Identifica algúns hábitos bos para a convivencia na aula	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Expresa afectividade nos distintos xogos da aula	
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Recoñece a valía do silencio para poder comprendernos na aula	
CA1.6 - Xeneralizar actitudes de respecto e mediación para xerar vínculos significativos de amizade e afecto, escoitando con atención relatos bíblicos nos que se considere a importancia da	Mostra actitude de respecto hacia os compañeiros e mestra	
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Distingue actitudes que traen boa convivencia nas tarefas de aula	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Coñece algunhas costumes do Advento e do Nadal	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Identifica algunhas manifestacións culturais do Nadal	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Elabora unha sinxela manualidade de Nadal	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Identifica a emoción da espera ante o Nadal	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndoas cunha actitude de asertividade e respecto.	Recoñece algunha panxoliña	
CA1.15 - Describir as crenzas e valores, propias e doutros, comunicándoas con seguridade a través de diversas linguaxes, recoñecendo o silencio e a oración como elementos da experiencia es	Dialoga sobre o Advento e o Nada	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	Sabe que no Nadal nace o Neno Xesús	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Escoita atentamente relatos do Nadal	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Ten actitude de respecto ante o Nadal	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación.
- Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación.
- Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas.
- Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa.
- Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores.
- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A familia de Xesús e a relación de Xesús cos seus discípulos.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
3	As familias	7

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ten autonomía ao subir o material a aula de Relixion	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Coñece algún hábito de comportamento da Sagrada Familia	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Expresa afectividade ante os compañeiros	
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Expresa amabilidade ao falar da familia	
CA1.7 - Propiciar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia, tomando como exemplo as palabras e accións de Xesús de Nazaret e recoñecendo a súa importancia para a construción dun mundo	Identifica actitudes que traen Paz na familia	
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Distingue accións de cooperación na familia	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Dialoga sobre as costumes da súa familia	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubrindo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Valora o silencio e a escoita na familia	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Escoita atentamente os relatos	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Identifica valores como a colaboración e axuda na familia	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa.

Contidos

- expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira.
- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comuñón.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Presentación de diversos relatos bíblicos que reflictan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados.
- Narracións bíblicas que propoñen o perdón, a misericordia e a solidariedade como características do Reino de Deus.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
4	A Pascua	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ten autonomía a hora de sentarse nos diferentes espazos na aula	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Identifica hábitos básicos para a convivencia na escola	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Expresa afectividade na aula	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Expresa sentimento de agradecemento	
CA1.6 - Xeneralizar actitudes de respecto e mediación para xerar vínculos significativos de amizade e afecto, escoitando con atención relatos bíblicos nos que se considere a importancia da	Establece vínculos de compañerismo	
CA1.7 - Propiciar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia, tomando como exemplo as palabras e accións de Xesús de Nazaret e recoñecendo a súa importancia para a construción dun mundo	Identifica comportamentos de Xesús	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a paixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Recoñece o valor do perdón como base para unha boa convivencia	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Coñece algunha costume relixiosa da Pascua	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha costume cultural da Pascua	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Elabora unha sinxela manualidade de Pascua	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Identifica diversas emocións	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndoas cunha actitude de asertividade e respecto.	Recoñece algún canto de Pascua	
CA1.15 - Describir as crenzas e valores, propias e doutros, comunicándoas con seguridade a través de diversas linguaxes, recoñecendo o silencio e a oración como elementos da experiencia es	Recoñece algunha oración ou grito de Pascua	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	Entende a Xesús como o protagonista da Pascua	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Distingue comportamentos bos para a comunidade, aula .	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Fala con respecto dos temas relixiosos	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación.
- Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas.
- Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa.
- Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira.
- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
5	As festas	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	E autónomo nos desprazamentos á aula	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Identifica bos hábitos nas festas e celebracións	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Expresa afectividade ante o Domingo e as festas	
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Presenta sentimentos de agradecemento e amabilidade ante as esceas dunha lámina	
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Recoñece comportamento de boa convivencia	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Distingue algunha imaxe relixiosa nas festividades	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubrindo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Permanece en silencio nos momentos de reflexión	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Identifica algunha narración bíblica	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Identifica actitudes cristiás	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.

Contidos

- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A figura da Virxe María.
- Calendario litúrxico e celebracións cristiás.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Partindo das experiencias do neno e da nena, co coñecemento que nos aporta a avaliación e a observación diaria, impulsaremos unha aprendizaxe individualizada. A través de preguntas colectivas, enquisas individuais... achegaremonos ao nivel do alumno para saber en cada situación o nivel de arranque, de desenvolvemento e a súa motivación (intereses, demandas, necesidades e expectativas). Tendo en conta o dito xunto coa idade do alumnado confrontaremos as súas experiencias co mensaxe cristián. Insetaremos historias e pasaxes da Biblia, situacións da vida diaria, contos, narracións que se aproximen as idades dos nenos e nenas e adaptaremos a elección do tema a súa problemática, interés e realidade. Entendendo sempre que a metodoloxía será activa (na procura da integración do neno na configuración da aprendizaxe e tendo en conta a súa participación no deseño do proceso de ensino e aprendizaxe) polo que variará e se adaptará o nivel de coñecementos e evolución dos protagonistas, que son os nenos e as nenas, así como terá en consideración as competencias que pretendemos sexan adquiridas. Intentando asegurar aprendizaxes constructivos e significativos así como favorecer a aprendizaxe autónoma. Na procura do anteriormente citado e potenciando a creatividade do alumnado traballaremos de xeito individualizado, en gran grupo ou, en ocasións, en medio ou pequeno grupo. Faremos unha gradación das actividades;

éstas seran diversas e pórase énfase na consecución das competencias, entendendo estas como o elemento guía (como exemplo a metodoloxía a usar ten en conta a autonomía e a iniciativa do alumno, as súas motivacións a nivel personal, social ou cultural, a súa interacción co medio social, ten presente a competencia lingüística á hora de expoñer as unidades e procura a adquisición de novo vocabulario...). Intentaremos chegar á aprendizaxe a través do xogo e de maneira lúdica. O traballo será individualizado e cooperativo.

Os plantexamentos metodolóxicos da área fundamentanse segundo a C.E.E.: atención personalizada ao alumnado; diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; coidado do desenvolvemento emocional e cognitivo del alumnado respetando su ritmo evolutivo; aprendizaxe individualizado e cooperativo; na relación co entorno, enfoque competencial orientado á acción, o emprendimento e a aplicación dos saberes. Terase en conta as condicións personales, sociais e culturais dos nenos e nenas, para detectar necesidades e proponden accións de reforzo ou ampliación flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión.

Tendo en conta o nivel de desenvolvemento psicoevolutivo do alumno/a, e do seu nivel de coñecemento imos na procura dunha construción de aprendizaxes significativos para que poida relacionar os novos contidos cos coñecementos que xa posúe; pretendemos potenciar a súa autonomía na súa aprendizaxe, chegar a aprender a aprender. A selección de contidos, unha metodoloxía activa que favoreza a adquisición das competencias básicas, a individualización atendendo as circunstancias particulares do alumnado e unha carga de motivación, ambiente lúdico e afectividade, dando ao neno ou nena un espazo relaxado, familiar e seguro axudarannos neste proceso.

Imos na procura de que o neno e nena sexan os protagonistas:

- Partir da experiencia do alumno e da súa realidade personal, familiar, social e cultural;
- Despertar a curiosidade
- Identificar e formular as cuestións que suscitan estas situacións;
- Buscar, analizar e contrastar as experiencias coas fontes bíblicas, patrimonio artístico e outras referencias eclesiales;
- Elaborar respostas personales e sociais dende a liberdade individual con pleno respecto as ideas alleas, contrastadas cos principios éticos do Cristianismo;
- Dialogar con outras visions, para a construción da convivencia e o ben común;
- Comunicar con asertividade e empatía ideas e crenzas con creatividade en diversas linguaxes;
- Aplicar este proceso formativo na construción da identidade persoal como preparación para toda a vida.

¿ Promover o pensamento autónomo a través da escoita e comprensión de relatos bíblicos, contos e representacións artísticas da mensaxe cristiá;

Pretendemos que o neno e nena adquiran hábitos e valores necesarios para a súa vida, non só pensando no seu crecemento persoal senon tamén no seu desenvolvemento social e na súa relación coa contorna.

Entendendo sempre que a metodoloxía será activa (na procura da integración do neno na configuración da aprendizaxe e tendo en conta a súa participación no deseño do proceso de ensino e aprendizaxe) polo que variará e se adaptará o nivel de coñecementos e evolución dos protagonistas, que son os nenos e as nenas, así como terá en consideración as competencias que pretendemos sexan adquiridas. Intentando asegurar aprendizaxes constructivos e significativos así como favorecer a aprendizaxe autónoma.

Na procura do anteriormente citado e potenciando a creatividade do alumnado traballaremos de xeito individualizado, en gran grupo ou, en ocasións, en medio ou pequeno grupo. Faremos unha gradación das actividades; éstas seran diversas e pórase énfase na consecución das competencias, entendendo estas como o elemento guía.

A metodoloxía a usar ten en conta a autonomía e a iniciativa do alumno, as súas motivacións a nivel personal, social ou cultural, a súa interacción co medio social, ten presente a competencia lingüística á hora de expoñer as unidades e procura a adquisición de novo vocabulario. A partir da experiencia propia, do seu corpo e da súa vida pretendemos que descubra a vida e a mensaxe de Xesús, e como esa vida e mensaxe nos amosan un camiño de felicidade e de amor. Tendo en conta o dito e a idade do alumno confrontaremos as súas experiencias coa mensaxe cristiá. Insertaremos ¿historias¿ e pasaxes da Biblia, situacións da vida diaria, contos, narracións que se aproximen aos nenos e nenas e adaptaremos a elección do tema a súa problemática, interés e realidade.

O exposto está enfocado na procura de aprendizaxes constructivos e significativos así como favorecer a aprendizaxe autónoma en Infantil.

Ademais debemos ter en conta tamén os principios que derivan da teoría e práctica docente como:

- Selección de contidos e metodoloxías activas que favorezan a adquisición das competencias básicas.

- Afectividade: ambiente relaxado, familiar e seguro.

- Individualización: atendendo as circunstancias particulares do alumnado que determinan a diversidade.

- Socialización: a través de actividades de interacción que a fomenten

- Motivación: tendo en conta os intereses do alumnado.

- Carácter lúdico das actividades: xogo como estratexia motivadora.

- Globalización: contidos relacionados entre eles, axustándose á forma na que opera a mente dos rapaces.

O alumnado xogará un papel activo, colaborativo e participativo. O mestre actuará como guía do proceso cun papel regulador e motivador.

A selección de contidos, unha metodoloxía activa que favoreza a adquisición das competencias básicas, a individualización a atendendo as circunstancias particulares do alumnado, unha carga de motivación, ambiente lúdico e afectividade, dando ao neno ou nena un espazo relaxado, familiar e seguro axudarannos no proceso educativo

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
A Biblia e outros libros sagrados
Webs CD audio con cancións e relatos CD historias bíblicas ou morais
Libros de lectura (contos, comics?) Revistas, periódicos...
Diverso material funxible: papeis con texturas, cartulinas, plastilina, papel charol, gomets, papel de seda, folios, pinturas, cores...
Obxectos relixiosos
Murais, mapas,láminas, cadros...
Elaboración de libros propios
Xogos, Xoguetes
Fichas elaboradas pola mestra
Material de refugallo
Aula virtual

Seguindo a pedagogía de Xesús, o emprego de todos os recursos propios da comunicación interpersonal, como a palabra, o silencio, a metáfora, a imaxen, o exemplo, os signos... Isto require unha búsqueda de recursos que sexan adecuados para a transmisión real da súa mensaxe.

O material a usar é diverso, flexible e aberto, entendendo por isto que cambiará axustándose ás necesidades pedagóxicas e a accesibilidade ós recursos segun o momento. En Educ.Infantil. non usamos libro manual, polo que ademais de láminas con lecturas e debuxos que nos introducen traballaremos, entre outros, cos recursos mencionados con anterioridade.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A importancia da avaliación inicial é patente, pois as características individuais do neno e da nena: o seu nivel evolutivo, o grado de coñecementos e de compromiso coa ensinanzaaprendizaxe serán a base da aprendizaxe.

Dende a segunda ou terceira semana do primeiro trimestre (en atención ao horario da asignatura) a observación diaria (de hábitos, comportamento, nivel e modo de traballo, interés) e o diálogo e outros modo de comunicación (para establecer o nivel de comprensión e expresión) axudarannos a facer una avaliación inicial

Con estes instrumentos pretendemos achegarnos ao seu nivel de coñecementos, valorar o nivel de competencia curricular, apreciar os seus intereses e motivacións, diferenciar os seus hábitos de traballo e de conducta... A información aportada pola avaliación inicial será tida en conta á hora de elaborar a presente programación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Entendemos a avaliación como un elemento que permite recoller, en cada momento, a información necesaria para poder tomar decisións respecto ao proceso de ensinanzaaprendizaxe. Polo tanto, débese entender ao longo de todo o proceso educativo de forma

global indicándonos qué obxetivos e competencias se consiguen e cales non, sabendo onde, como, cando e por qué se producen os problemas. Intentamos que a avaliación cumpra todas as funcións de diagnóstico, pronóstico, adaptación, orientación e control. Será unha avaliación globalizada e diacrónica.

Procedementos e instrumentos que utilizaremos para avaliar ao alumando:

1. Observación diaria
2. Análise dos traballos dos alumnos (carpeta, outros traballos...)
3. Actividades orais (diálogo, debates, entrevistas)
4. Actividades específicas (feitas de xeito moi ocasional para cerciorarnos ante alguna dúbida)

A información acadada axudaranos a avaliar todo o proceso de ensinanza, a propia programación e a nosa función docente. Pretendemos que a avaliación nos informe de como se van adquirindo e desenvolvendo as capacidades previstas; que sexa un proceso continuado e atenda ás diferenzas, para que proporcionando datos de todos os participantes no proceso educativo: alumnado, docente, deseño e desenvolvemento curricular... poidamos axustar e realizar os cambios precisos.

Prima a observación diaria do traballo e do desenvolvemento do alumno así como o control do traballo feito; ademais do control dos traballos realizados faranse fichas dispostas para a avaliación, controis orais e escritos elaborados pola mestra sumaranse a valoración dos traballos específicos feitos polo alumnado. A hora de cualificar non só temos en conta o dominio das unidades didácticas senón a actitude do alumno, non limitando este apartado á consecución de hábitos e normas de convivencia senon extendendoo á súa capacidade de interés, de responsabilidade, de cooperación, de compromiso, de superación é decir,

referiremonos o amplo ámbito que abarca o feito de acadar as competencias, á súa formación.

Criterios de recuperación:

A través da avaliación dectetaremos as situacións que precisan reforzo. Retomaranse os modos de avaliación citados para comprobar o nivel de adquisición.

6. Medidas de atención á diversidade

Para atender as características persoais e grupais do alumnado debemos achegarnos á realidade do alumnado e do centro, e ao contexto sociocultural no que vive. O exposto é suficientemente amplo e flexible para poder ter en conta a individualidade de cada neno e grupo. A través dos materiais e recursos utilizados, así como da temporalización se terá en conta as características concretas ante as que nos enfrentamos; ampliaremos ou reforzaremos de xeito individual ou colectivo aqueles aspectos que consideramos fundamentais.

Para atender as características persoais e grupais do alumnado debemos achegarnos a súa realidade e á do centro, así como ao contexto sociocultural no que vive e no que se encontra o colexio. O exposto na programación é suficientemente amplo e flexible para poder ter en conta a individualidade de cada neno e grupo. A través dos materiais e recursos, así como da temporalización teremos en conta as características concretas ante as que nos enfrentamos; ampliaremos ou reforzaremos de xeito individual ou colectivo aqueles aspectos que consideramos fundamentais. En especial terase en conta o nivel evolutivo do alumnado con necesidades educativas especiais.

Coordinaremonos co mestre titor no afán de continuidade na labouira educativa e seguiremos as indicacións feitas polo equipo de orientación.

Dentro das medidas para a inclusión e a atención á diversidade faremos fincapé en:

¿ A atención ás dificultades e potencialidades do alumno e do grupo

¿ A atención as necesidades individuais

¿ Intentar minimizar as dificultades con recursos e estratexias para atender as necesidades individuais

Tódalas materias educativas teñen en conta a individualidade do alumnado pero en especial a nosa disciplina, polas propias características, o ten moi presente considerando un principio básico o ter en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe, así como os distintos intereses e motivacións: en tódalas unidades programadas hai un apartado con actividades específicas de ampliación ou reforzo nas que segundo a temática inténtase a través de tarefas que van dende e relacionar e unir, tachar, rodear, puzzles, visionado de imaxes, ... que o neno ou nena consiga reforzar ou ampliar o tratado na procura da consecución das competencias.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - ET.1 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X
ET.2 - ET.2 - Xestión emocional	X	X	X	X	X
ET.3 - ET.3 - Educación moral e cívica	X	X	X	X	X
ET.4 - ET.4 - Expresión oral	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.5 - ET.5 - Fomento da creatividade	X	X	X	X	X
ET.6 - ET.6 - Fomento do espírito científico	X	X	X	X	X
ET.7 - ET.7 - Educación para a utilización responsable do tempo libre e de lecer	X	X	X	X	X
ET.8 - ET.8 - Educación para a Paz	X	X	X	X	X
ET.9 - ET.9 - Educación non sexista	X	X	X	X	X
ET.10 - ET.10 - Educación para a Igualdade de oportunidades	X	X	X	X	X
ET.11 - ET.11 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X
ET.12 - ET.12 - Educación ambiental	X	X	X	X	X
ET.13 - ET.13 - Educación do consumidor	X	X	X	X	X

Observacións:

Os temas terán unha presenza diacrónica ao longo do currículo e non exclusivamente sincrónica. A ensinanza relixiosa entróncase na súa esencia de aprendizaxe, con diversos temas encadrados en transversais: Educación moral e cívica: adquisición de comportamentos para unha boa convivencia; valorar o coidado e amor á familia, ós compañeiros e amigos para despois trasladalo a todo ser humano; o respecto a outras crenzas e relixións, costumes; valoración das iniciativas solidarias; admiración pola laboura humanitaria, participación responsable na aula . Educación para a Paz: conseguir reaccións próximas: non pelexar, debatir pacificamente ata conseguir sentimentos de tolerancia, comprensión, respecto ós demais, chegando a ser samaritanos do século XXI: interese por participar en accións concretas que melloran a relación cos demais, respecto polos Dereitos Humanos, respecto polo feito relixioso, o amor como pauta de comportamento. Educación non sexista: na procura dunha actitude de respecto hacia o propio corpo e hacia ós demais eliminando as discriminacións en razón do xénero; estudiaremos as mulleres da Biblia, o respecto á dignidade, a identificación de situacións de marxinação. Coidado no uso dunha linguaxe non sexista. Educación para a Igualdade de oportunidades: independentemente dos sexos e das situacións económicas sociais. Educación para a saúde: coidado e respecto como valores máximos; aprecio e admiración pola actitude ante a enfermidade Educación ambiental: descubrimento e afiancamento da interrelación Natureza-Ser humano; entender a responsabilidade da persoa na súa protección e explotación (a recollida selectiva de lixo, os alimentos naturais); admiración pola beleza da Creación e respecto Educación do consumidor: actitude crítica ante o consumismo (en especial no Nadal e en cuestións sobre as marcas e modas); aprecio e admiración pola actitude solidaria e cooperativa; aprecio dos valores non-consumistas; valoración do non-material

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Actividades complementarias	Diversas			

Observacións:

En caso de ser posible a súa realización, a asignatura queda aberta a charlas e visitas dentro ou fora aula de persoas e organizacións que aporten vivencias e experiencias acordes á programación do curso; do mesmo xeito queda aberta á participación en actividades (concursos, visitas a exposicións ou monumentos, rutas pola cidade...) propostas pola mestra, polos equipos docentes ou diferentes organismos ou organizacións alleas ao colexio que se axusten didacticamente ao programado. Si é o caso participaremos nas actividades propostas polos distintos equipos (dinamización, biblioteca) de diversas maneiras segundo a temática; como exemplo: no Nadal recollendo panxoliñas e tradicións galegas; no Samaín tratando a Santa Compañía, no Día escolar pola Paz con murais e manifestos, dramatizando poesías, aprendendo cancións...

As actividades complementarias da asignatura axustanse aos cambios de tempo litúrxico, momentos nos que se farán diferentes tarefas que rompen o ritmo habitual da aula segundo o curso e o ciclo litúrxico: investigacións, elaboración de manualidades...

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Proceso de ensino/aprendizaxe
Avaliación do proceso de ensino/aprendizaxe
Dedicación ao centro

Descrición:

A escala de valoración dos elementos será a seguinte:

Desempeño nulo

0

Desempeño insuficiente

1

Desempeño básico

2

Desempeño competente

3

Desempeño excelente

4

Proceso de ensino/aprendizaxe :

Participo activamente na elaboración da programación didáctica.

A programación de aula está concretada tendo en conta as características do grupo.

Na programación recóllense os estándares de aprendizaxe que debe adquirir a alumnado con cada unidade didáctica/tarefa.

Descrición:

29/09/2022 23:07:21 Páxina 33 de 37
descontextualizadas.

Planifico diariamente as actividades.

Presento as actividades de maneira que o alumnado as comprenda.

Propoño actividades que resulten significativas para o alumnado.

Integro as tecnoloxías da información e a comunicación na miña práctica docente.

Consgo que o alumnado manteña unha boa dinámica de aprendizaxe.

O clima da aula é bo.

Trato con atención e respecto a todo o alumnado.

Existen unhas normas claras na aula, en cuxa elaboración participou o alumnado.

Favorezo a autoestima do alumnado.
Utilizo unha metodoloxía axeitada as características do alumnado con NEAE.
Utilizo recursos e materiais variados.
Avaliación do proceso de ensino/aprendizaxe:
Realizo unha avaliación inicial a todo o alumnado.
Rexistro as observacións realizadas nas distintas etapas do proceso de avaliación (corrección dos traballos, probas, dificultades e logros do alumnado...)
Cando se detectan erros nas actividades do alumnado, explícaselle onde está o erro e como facelo ben.
A avaliación do alumnado serve para orientar o proceso de aprendizaxe.
Dedicación ao centro :
Realizo propostas para a elaboración dos documentos do centro.
Participo activamente na redacción da programación didáctica.
Participo activamente na redacción da memoria final.
Participo activamente nas reunións de equipos do centro.
Propoño e organizo actividades complementarias adecuadas ao currículo.
Favorezo a integración do alumnado dentro do grupo/clase.
Reacciono de forma adecuada ante situacións inesperadas ou conflitivas.
Realizo un seguimento do absentismo do alumnado.
Mostro disposición para atender as necesidades do centro.

Facilito as familias os criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e criterios de cualificación.
Participo nos plans de formación do centro.
Desempeño as miñas funcións baixo un criterio de profesionalidade e código deontolóxico.
Inicio e finalizo con puntualidade as clases.
Entrego en prazo os documentos requiridos polo centro.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Revisión constante da programación e da actividade docente na procura de melloras (adaptación ás necesidades e ao nivel evolutivo do alumno e alumna)

9. Outros apartados